

25.1.2008

EM

Sverigefinländarnas delegation
C/o Sverigefinska skolan i Upplands Väsby
Hovslagaregatan 25
194 31 UPPLANDS VÄSBY

Till
Luleå tekniska universitet
Rektor Pia Sandvik Wiklund
971 87 Luleå
pia.sandvik.wiklund@ltu.se

För kännedom: Finlands ambassad och media

Finska språkets ställning får inte försämrats vid Luleå tekniska universitet

Enligt uppgifter i pressen planerar Luleå Tekniska universitet att skära ner tjänsten för lektorn i finska till 25%. Sverigefinländarnas delegation protesterar kraftigt mot planerna och utgår i sitt ställningstagande bl.a. från följande argument:

1) Sveriges riksdag erkände i december 1999 sverigefinnarna som en nationell minoritetsgrupp och finskan som ett historiskt minoritetsspråk. I regeringens Faktablad juli 2007 konstateras att "Målet med den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna, stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. "

Som följd av riksdagens minoritetspolitiska beslut undertecknade och ratificerade Sverige våren 2000 Europarådets minoritetskonventioner dvs. Europeiska stadgan för regionala eller minoritetsspråk och Europarådets ramkonvention.

I Europeiska stadgan för regionala eller minoritetsspråk har Sverige ratificerat bindande delar som berör även undervisning i historiska minoritetsspråk vid universitet och högskolor.

2) I och med ratificeringen av Europarådets minoritetspolitiska konventioner övergick uppföljningsansvaret av hur Sverige konkret uppfyller sina åtaganden i konventionerna till Europarådet.

Europarådets ministerkommitté konstaterade i sin rapport ECRML 2003,1 i punkt G) följande: "Den praktiska tillämpningen av ett antal stadgans förpliktelser är beroende av åtgärder som vidtas av regionala eller lokala myndigheter. Kommittén har noterat att bristen på sådana åtgärder i vissa fall har lett till att ett antal åtaganden inte fullföljts, trots att den rättsliga basen etablerats. Kommittén anser att detta är ett strukturellt problem som myndigheterna bör undersöka med syfte att säkra det praktiska genomförandet av åtagandena.

I punkt H) konstateras att "Detta strukturella problem är särskilt tydlig på utbildningsområdet. Utbildningen är avgörande för skyddet och främjandet regionala språk och minoritetsspråk.... Kommittén anser vidare att lärarutbildning och produktion av undervisningsmaterial är avgörande för tillämpningen av åtagandena och att det i detta avseende finns utrymme för förbättringar."

3) I sin rapport ECRML 2006, 4 lämnar Europarådet flera synpunkter om finskan i universitetsvärlden. Beträffande Luleå tekniska universitet konstateras i punkt 179 följande: "In its first evaluation report (see paragraphs 202-204) the Committee of

Experts observed that no special teacher training was organised for teachers of Finnish, except occasional courses previously offered at Luleå Technical University. Most teachers of Finnish were trained in Finland. The Committee of Experts considered therefore that this undertaking was not fulfilled.”

4) Regelverket för modersmålsundervisning i finska kommer fr.o.m. höstterminen underlättas genom att det räcker med en elev för att kommunen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i finska. Därtill behöver språket inte längre vara ett dagligt använt språk i hemmet.

Denna förändring kommer att öka behovet av behöriga lärare av vilka det funnits växande brist redan idag.

5) Att bedriva meningsfull undervisning i ett språk vid ett universitet med en deltidstjänst motsvarande 25% är svårt om inte omöjligt och det finns enligt Delegationen en stor risk att undervisningen i finska vid Ltu kommer att försvinna helt.

Med beaktande av ovannämnda argument hemställer Sverigefinländarnas delegation Luleå tekniska universitet att;

- beslutet att skära ner lektorstjänsten i finska vid Luleå tekniska universitet omprövas och att det även framgent handlar om en heltidstjänst.
- universitetet framöver satsar större resurser för aktiv marknadsföring av sin undervisning i finska och lärarutbildning.

SVERIGEFINLÄNDARNAS DELEGATION

Markku Peura
ordförande
08-590 80 991

Esko Melakari
delegationssekreterare
08-590 32 326 alt. 0708-41 39 00

Ps. Sverigefinska Riksförbundet ansluter sig till skrivelsen och i den angivna argument.

Ps. Sverigefinländarnas delegation är en paraplyorganisation för den sverigefinska nationella minoriteten. Organisationen bildades våren 2000 som resultat av Riksdagens minoritetspolitiska beslut att erkänna sverigefinnarna som en nationell minoritet och finskan som ett historiskt minoritetsspråk. Delegationen har sedan bildandet innehaft rollen som representant för sverigefinnarna i kontakter med statsmakten, statliga myndigheter, Sveriges Kommuner och Landsting samt Europarådet.